

บทที่ 11

อักษิเคนส์ (Keynesian Economics)

เป็นแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ที่เปลี่ยนโฉมหน้าไปทางใหม่ เมื่อ John Maynard Keynes (1883-1946) ชาวอังกฤษได้เขียนตำราเรื่อง The General Theory of Employment, Interest and Money (1936) เมื่อประมาณ 40 ปี มาแล้ว (1975 - 1936 = 39 ปี) ทำให้นักเศรษฐศาสตร์หันมาสนใจเรื่องเศรษฐศาสตร์มหภาค (Macroeconomics) อันเป็นการศึกษาส่วนรวมทั้งประเทศ เช่น รายได้ประชาชาติ การลงทุน การออม การบริโภค ของคนทั้งประเทศ จะทำให้เศรษฐกิจพัฒนาไปอย่างไร จะแก้ปัญหาเศรษฐกิจด้วยการปรับสิ่งเหล่านั้นให้พอเหมาะอย่างไร เพื่อให้มีการจ้างงานเต็มอัตรา ประเทศพัฒนาไปในอัตราที่เหมาะสม และเศรษฐกิจจะเสถียรภาพ สมัยก่อน Keynes มักศึกษาหนักไปทางเศรษฐศาสตร์จุลภาค (Microeconomics) ไขว่คว้าหาการผลิต การบริโภค การแบ่งสรร และการแลกเปลี่ยน ซึ่งมีคนติดตามแนวคิดและวิจารณ์แนวคิดของเขายู่มาก ควรจะได้ทราบแนวคิดของเขาบางเรื่อง

John Maynard Keynes ใช้เรื่อง การลงทุน (investment = I) การออม (saving = S) ดอกเบี้ย (r) และการบริโภค (consumption = C)

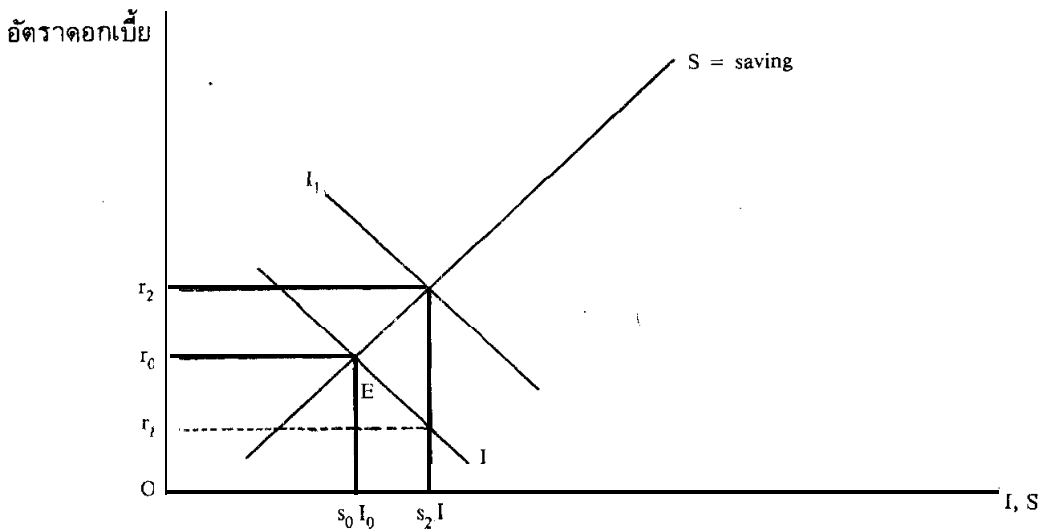
ในหนังสือของบท The General Theory of Employment, Interest, and Money มักกล่าวถึงในเรื่องการลงทุน การออม ดอกเบี้ย และการบริโภค

John Maynard Keynes (1883–1946). Keynes was the most influential Western economist in the first half of the twentieth century. He brought economic theory, which in the late nineteenth century had often been far removed from real problems, to bear on matters of urgent public interest—especially the problem of depression. Keynes' work on the theory of national income determination, combined with increased sophistication in the collection of national income data, caused an intense new interest in *macroeconomics*. Since his

theories led to an argument for increased government intervention in the economy, Keynes was sometimes criticized for being close to Marxism in his thinking. It is now widely recognized that Keynes provided a major alternative to Marx; indeed, his basic approach has been adopted in one form or another by virtually every nation in the world outside the Communist bloc.

ดอกเบี้ยต่ำ จะทำให้การลงทุนเพิ่ม การออมลดลงการบริโภคมาก ในทางกลับกัน
จะเป็นตรงข้ามอธิบายด้วยกราฟได้ดังรูปข้างล่าง

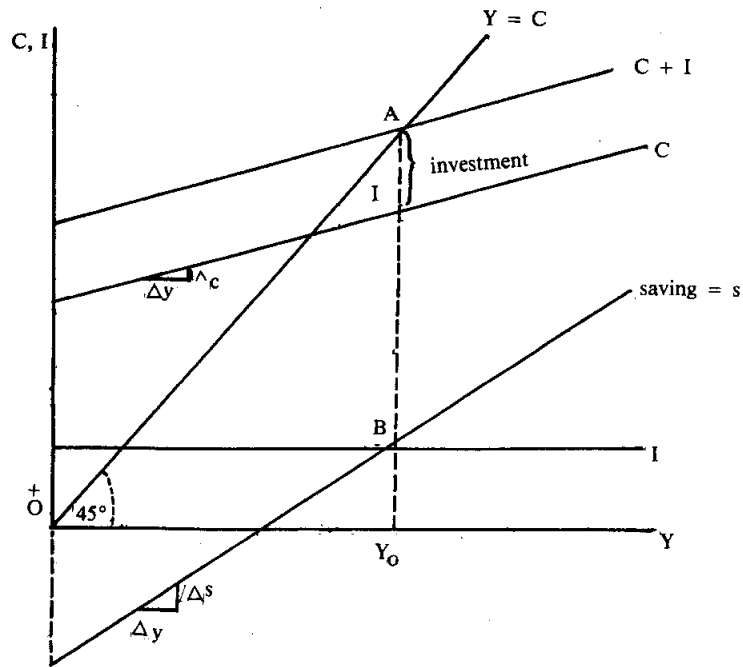
อัตราดอกเบี้ย r_0 ตรงที่การลงทุน (I) และการออม (S) เท่ากัน เป็นสภาพปกติทั่ว ๆ ไป หมายความว่า สิ่งประหยัดไม่บริโภค คือการออม จะนำไปลงทุนจนหมด เช่น มีเงินออม 10 ล้านบาท นำไปลงทุน 10 ล้านบาท เมื่อใดเศรษฐกิจเคลื่อนไหว มีการลงทุนมากกว่าการออม อัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าระดับปกติลงมาเป็น r_1 เพราะดอกเบี้ยต่ำไม่จูงใจให้คนออม เป็นผลให้ใช้จ่ายบริโภคมาก ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย จึงดึงให้อัตราดอกเบี้ยขยับสูงขึ้นมาสู่จุดสมดุล คือดอกเบี้ย r_0 อีก ถ้าเมื่อใดการออมมากกว่าการลงทุน จะทำให้อัตราดอกเบี้ยสูงเป็น r_2 การบริโภคน้อยเพราะการออมสูงขึ้น เนื่องจากดอกเบี้ยแพงจูงใจให้คนออมเพื่อนำไปให้คนกู้หาดอกเบี้ย แต่ก็กู้ไปลงทุนน้อย เป็นผลให้อัตราดอกเบี้ยค่อยลดลง เพื่อให้การลงทุนกระเตื้องขึ้น จนมาอยู่จุดสมดุลย์ E อันเป็นจุดปกติอีก จุดสมดุลนี้ การผลิตจะพอดี มีการทำงานเต็มอัตรา

การบริโภคมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอะไร (consumption function)

โดยปกติการบริโภคน้อยขึ้นอยู่กับระดับของรายได้ จึงเป็นสูตร $C = f(Y)$ ยืนยันได้ว่าการบริโภค (C) ย่อมแล้วแต่รายได้ (Y) กล่าวคือ เมื่อรายได้เปลี่ยนแปลงไป ย่อมทำให้

การบริโภคเปลี่ยนแปลงด้วย Keynes ยังเห็นว่าไม่เพียงเท่านั้น ยังขึ้นอยู่กับ การเก็บราคา หากราคาของชนิดนั้นแพงขึ้น คนจะซื้อไปตุนไว้ ขึ้นอยู่กับ การออมเพื่อนำไปใช้ในอนาคต หรือเพื่อนำไปหาดอกเบี้ย และขึ้นอยู่กับรสนิยม ฯลฯ

การบริโภคนี้ยังแบ่งให้ละเอียดเพื่อประโยชน์ทางคณิตศาสตร์ได้อีก โดยนำรายได้มาเฉลี่ยเรียกว่า ความโน้มเอียงอยากบริโภคเฉลี่ย (average propensity to consume = APC = $\frac{C}{Y}$) APC จะลดลงเมื่อรายได้ (Y) เพิ่มขึ้น เพราะรายได้เป็นตัวหารตามสูตร ($\frac{C}{Y}$) ดังรูปข้างล่างเส้น C (APC) จะห่างจากเส้น Y (45) ออกไปทุกที หมายถึงการบริโภคน้อยลง

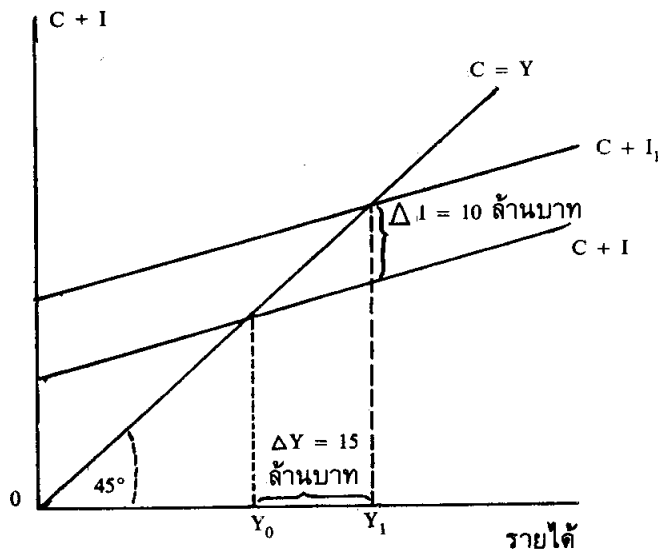
คือไม่ได้สัดส่วนกับรายได้ที่เพิ่มขึ้น ดังเช่น ชาวอเมริกันมีรายได้สูง ใช้จ่ายเงินซื้อปัจจัย 4 มีรถยนต์ ทีวี พร้อมแล้ว ย่อมไม่ซื้อหามาใช้เพิ่มขึ้นอีก เท่ากับการซื้อหามาบริโภคลด และอีกคำหนึ่งคือ ความโน้มเอียงอยากบริโภคเพิ่ม (marginal propensity to consume-

$= MPC = \frac{\Delta C}{\Delta Y}$ หมายถึง อัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงในการบริโภคต่อการเปลี่ยนแปลงของรายได้ หรือสั้น ๆ ตามสูตรคณิตศาสตร์ $\frac{\Delta C}{\Delta Y}$, MPC จะคงที่ (constant) ตามรูป หากการบริโภคเพิ่มขึ้นเท่าเดิมสม่ำเสมอ หมายถึงเส้นการบริโภคเป็นเส้นตรง

เส้น 45° เป็นเส้น $Y = C$ หมายถึงมีรายได้เท่าใดใช้บริโภคหมด ไม่มีเหลือออม หรือ $D = S$ (aggregate demand = aggregate supply) การบริโภค C เป็นการบริโภคซื้อของกินของใช้ส่วนหนึ่ง (C) และส่วนหนึ่งเป็นการซื้อของ เพื่อผลิตสินค้าอื่นเรียกว่าการลงทุน I ตามรูปเศรษฐกิจจะสู่จุดดุลยภาพเมื่อ $S = I$ ที่จุด B และ $Y = C + I$ ที่จุด A ก่อให้เกิดรายได้ Y_0

ตัวคูณ (multiplier)

บางครั้งจะเห็นว่า ลงทุนเพิ่มขึ้น 10 ล้านบาท (ΔI) ทำให้รายได้จึงไม่เพิ่มขึ้นเท่ากัน รายได้กลับเพิ่มเป็น 15 ล้านบาท (ΔY) ในทางทฤษฎีเชื่อว่า เป็นเพราะมีตัวคูณทำให้เพิ่ม ถ้าเป็นพ่อค้าก็ว่า เพราะได้กำไร นำไปรวมเป็นรายได้ แล้วยังมีรายได้อื่น ๆ เพิ่มอีก ดังรูปข้างล่าง

การลงทุนเพิ่ม 10 ล้านบาทเพิ่มจาก I เป็น I_1 (หรือ $\Delta I = 10$ ล้านบาท) ทำให้รายได้เพิ่มเป็น 15 ล้านบาท จาก Y_0 เป็น Y_1 ($\Delta Y = 15$ ล้านบาท) เพราะเครื่องจักรผลิตสินค้าได้มาก ขายออกมีกำไร จึงทำให้รายได้เพิ่มมากกว่าเงินลงทุน $\frac{1}{2}$ เท่าตัว กล่าวคือรายได้เพิ่มจะเท่ากับ เงินลงทุนเพิ่ม 10 ล้านบาท รวมกับอีก 5 ล้านบาท เป็น 15 ล้านบาท เป็นสูตรคือ $\Delta I + \frac{1}{2} \Delta I$ สำหรับ $\frac{1}{2} \Delta I$ นี้เพิ่มมาได้อย่างไร เนื่องจากตัวคูณ สมมุติให้เป็น K

ตัวคูณได้แก่ตัวเลขที่ไปคูณ ΔI เพื่อหา ΔY ตามคำจำกัดความนี้ จึงเป็น

$$Y = K \Delta I$$

$$\therefore K = \frac{\Delta Y}{\Delta I}$$

K จึงเป็นตัวชี้ว่า รายได้เพิ่มเป็นกี่เท่าของเงินลงทุนเพิ่ม

ตามโจทย์ข้างบน รายได้เพิ่ม (ΔY) เป็น 15 ล้านบาท การลงทุนเพิ่ม ΔI เป็น 10 ล้านบาท K เป็นเท่าไร? แทนค่าได้

$$K = \frac{15}{10} = 1\frac{1}{2} \text{ เท่า}$$

ยังมีสูตรอื่น ๆ อีก

$$K = \frac{1}{1 - \frac{\Delta C}{\Delta Y}}$$

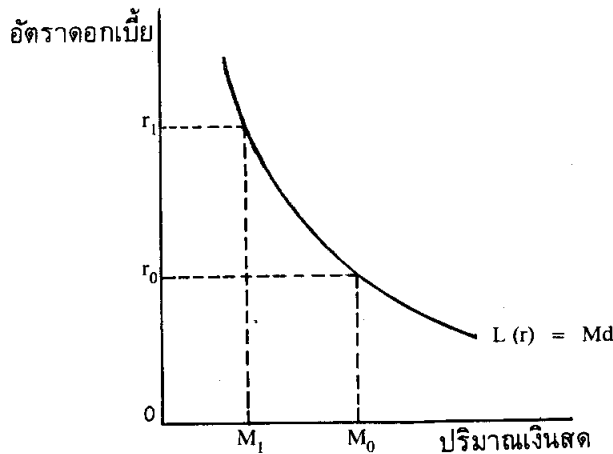
$$= \frac{1}{\frac{\Delta S}{\Delta Y}}$$

สภาพคล่องของเงินหรือความโน้มเอียงอยากถือเงินสด (liquidity preference) กำหนดอัตราดอกเบี้ย

สภาพคล่องของเงิน หมายถึงการอยากถือเงินสดไว้กับตัว เพื่อนำไปใช้ได้ทันทีอย่างคล่องตัว เงินสดมีสภาพคล่องที่สุด เพราะนำไปซื้อของได้ทันที หรือเรียกอีกอย่างว่าดีมานด์ของเงินตรา (demand for money) ส่วนสิ่งอื่นที่คล้ายเงินตรามีสภาพคล่องน้อยลง เช่น เงินฝากประจำ พันธบัตร หุ้น หุ้นกู้ เป็นต้น สภาพคล่องยิ่งน้อยลงมาก เช่น ที่ดิน บ้านเรือน เครื่องมือ

ประกอบอาชีพ ฯลฯ เพราะหาคนซื้อได้ยาก ธนาคารและสถาบันการเงินเป็นผู้กำสภาพคล่องไว้มาก เจ้าหนี้ก็เป็นผู้ถือสภาพคล่อง

สภาพคล่อง (เงินสด) จะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูง คนอยากถือเงินสดไว้ในมือ (สภาพคล่อง) น้อยลง ไม่อยากกู้เพื่อลงทุนประกอบธุรกิจ หรือนำมาใช้จ่ายทางอื่น จึงเท่ากับมีการบริโภค (C) น้อย การออม (S) มากขึ้น เพื่อหวังดอกเบี้ย เมื่อใดอัตราดอกเบี้ยลดลงหรือต่ำ คนจะเก็บเงินสดไว้กับตัวมากขึ้น รวมทั้งไปกู้ยืมมาไว้ในมือเพื่อใช้จ่ายมากขึ้น เกิดการบริโภคมก ย่อมทำให้การออมลดน้อยลง ดังรูปข้างล่าง

เมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงระดับ r_1 จะมีคนอยากมีเงินสดไว้ใช้จ่ายน้อยเพียง OM_1 หากดอกเบี้ยลดลงมาระดับ r_0 จะมีคนอยากถือเงินสด (สภาพคล่อง) เพิ่มขึ้นเป็น OM_0 มากขึ้น เงินสดในมือมากหมายถึงมีการใช้จ่ายมาก การออมลดน้อยลง จึงทำเป็นสูตรได้ว่า

$$Md = L(r)$$

$$Md = \text{ปริมาณเงินสด}$$

$$L(r) = \text{อัตราดอกเบี้ยยอมแล้วแต่สภาพคล่อง}$$

สภาพคล่อง หรือการอยากถือเงินสดไว้ในมือ Keynes กล่าวว่าสาเหตุมาจากสิ่งจูงใจ 3 ประการ คือ

1. เพื่อได้เงินสดไปประกอบธุรกิจ (transaction motive) การดำเนินธุรกิจตั้งโรงงานใหม่ย่อมต้องการเงินสดไปใช้จ่ายเป็นค่าก่อสร้าง ค่าจ้าง ค่าวัตถุดิบ ฯลฯ มากน้อยเพียงใดย่อมแล้วแต่ขนาดของธุรกิจ ความต้องการสินค้านั้น

2. เพื่อได้เงินสดไว้สำรองจ่าย (precautionary motive) เพราะในอนาคตอาจมีเหตุฉุกเฉินอันเกิดจากความไม่แน่นอนและคาดไม่ถึงและการไม่ประมาท

3. เพื่อได้เงินสดไว้เก็งกำไร (speculative motive) ในการซื้อของทุนและเก็งดอกเบี้ย ซึ่งคิดว่าจะแพงขึ้น รวมทั้งการซื้อหุ้น หุ้นกู้ พันธบัตร

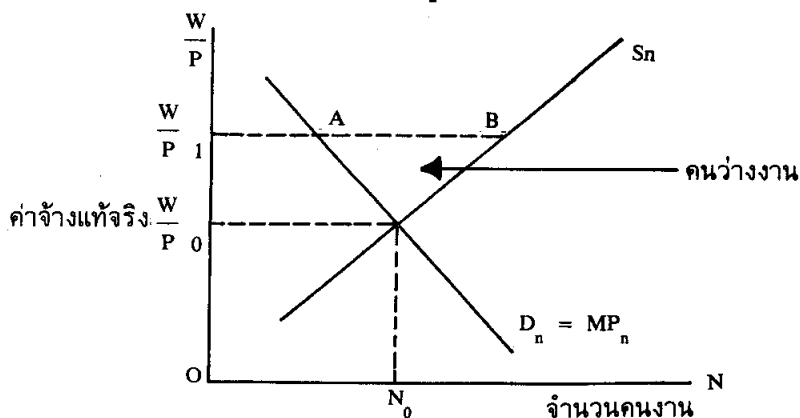
ทั้ง 3 ประการนี้ถือเป็นความต้องการเงินตรา (demand for money) ย่อมขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะข้อ 3 มีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยมากที่สุด

ประสิทธิภาพของทุนส่วนที่เพิ่ม (marginal efficiency of capital - MEC)

Keynes สมมุติว่า นักธุรกิจจะซื้อเครื่องจักร (ซึ่งเป็นทุน) เพื่อหวังจะได้ผลตอบแทนในรูปผลผลิตของเครื่องจักรนั้น โดยหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (running expense) อื่น จึงเรียกอีกอย่างว่าผลที่คาดจะได้รับจากทุน MEC จึงเป็นราคาที่จูงใจให้ผู้ประกอบการซื้อเครื่องจักรเพิ่ม MEC เป็นผลต่างของ ผลที่คาดจะได้รับจากทุน (returns from the assets) กับต้นทุนการซื้อเครื่องจักรนั้น (cost of the assets) Keynes เรียก marginal efficiency of capital หรือกำไรที่เกิดจากการซื้อเครื่องจักรเพิ่มอีก 1 เครื่อง

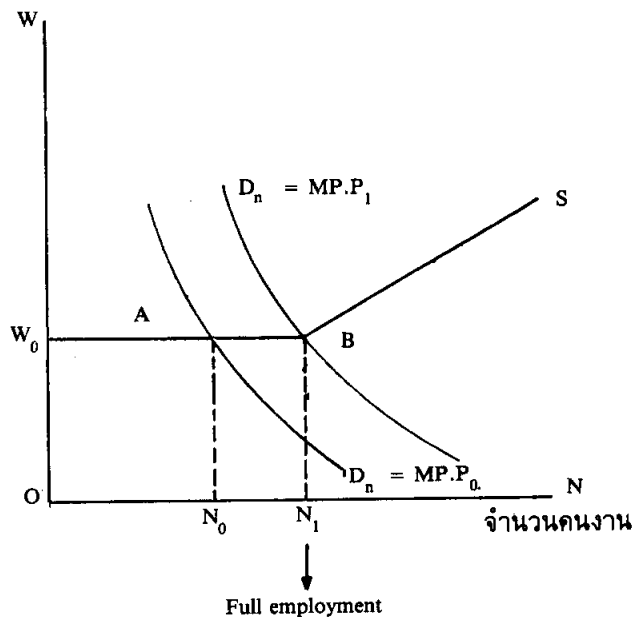
การว่างงาน

สำนักคลาสสิกเชื่อว่า ความต้องการจ้างแรงงานเท่าผลผลิตเพิ่มของแรงงาน และคนงานอยากทำงานเมื่อค่าจ้างแท้จริงเพิ่ม ดังรูปข้างล่าง

สมดุขของค่าจ้างแท้จริง (real wage) อยู่ที่ $(\frac{W}{P})_0$ ทำให้คนมีงานทำเต็มอัตรา (full employment) โดยมีจำนวนคนงาน N_0 แต่ถ้าค่าจ้างแท้จริง $(\frac{W}{P})$ เปลี่ยนที่สูงขึ้นเป็น $(\frac{W}{P}_1)$ จะเกิดคนว่างงานจำนวน AB คนงานจะแข่งขันเข้าทำงานต้งให้ค่าจ้างตกลงมา ทำให้เกิดการท้งงานเต็มอัตราอีกที่ค่าจ้างแท้จริง $(\frac{W}{P})_0$ อันเป็นจุดสมดุล

ส่วน Keynes ไม่เห็นด้วย ในเรื่องค่าจ้างต้องเป็นค่าจ้างแท้จริง ไม่เห็นด้วยกับการเพิ่มหรือลดค่าจ้างแท้จริง อันเป็นวิธีทำให้เกิดสมดุล และมีงานทำเต็มอัตรา เขาเห็นตรงข้ามกับลัทธิคลาสสิกคือ ค่าจ้างต้องเป็นค่าจ้างเป็นเงิน (money wage) เพราะคนงานค่านวณยาก การเพิ่มค่าจ้างเป็นเงินนั้น จะทำให้เกิดเงินเฟ้อ เงินจะหลอก (money illusion) เพราะได้เงินมากแต่ซื้อของได้น้อย และตามวิสัยของคนงานจะไม่ยอมรับค่าจ้างลดลงแน่นอน หากทำเช่นนั้นจะเกิดความไม่พอใจ จนถึงขนาดนัดหยุดงานก็ได้ แม้สินค้าจะถูกลงก็ตาม คนงานยอมรับค่าจ้างเท่าเดิมมากกว่า แต่นายจ้างยังจะลดกิจการลง เพราะสินค้าขายไม่ออก จึงต้องให้คนงานออก (lay off) เกิดการว่างงานโดยไม่สมัครใจขึ้นดังรูปข้างล่าง

ค่าจ้างเป็นเงิน W_0 เป็นระดับปกติที่เกิดสมดุล หากค่าจ้างสูงกว่านี้ไม่มีความหมายอะไร เพราะข้าวของแพงขึ้นตาม คิดสะสมระยะแล้วจะเป็นค่าจ้าง W_0 อยู่นั่นเอง คนงานไม่ยอมลดค่าจ้างลงอีกเป็นเด็ดขาด แม้ข้าวของจะถูกกลง อันเป็นวิสัยที่เป็นจริงทั่วไป ระดับนี้จะใช้คนงาน ON_1 เป็นระดับที่เกิดการทำงานเต็มอัตรา D^n เป็นเส้นความต้องการคนงาน (demand for labor) ตามทฤษฎีค่าจ้างเท่ากับกองทุน (wage-fund) ของสำนักคลาสสิก ซึ่งกองทุนนี้เท่ากับผลผลิตเพิ่ม $(MP) \times$ ราคา (P_1) ต่อมาเกิดการลดลง นายจ้างให้คนงานออก (Lay off) เกิดการว่างงาน โดยไม่สมัครใจ เท่ากับระยะ $N_0 - N_1$ หรือระยะ AB เพื่อให้กลับคืนสู่ที่ปกติคือ เกิดสมดุลของดีมานด์ และซัพพลายของแรงงาน และมีการทำงานเต็มอัตราอีก เอกชนจะต้องลงทุนเพิ่ม แต่ในความเป็นจริงแล้ว จะไม่ทำเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า รัฐบาลมักจะดำเนินการด้านนโยบายการคลัง (fiscal policy) ด้วยวิธีการทางภาษีอากร หรือกู้เงินมาลงทุนสร้างโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มหรือเพิ่มงานขึ้นให้ได้ระดับ AB จะเกิดการว่างงานเต็มอัตราอีก

ลัทธิเศรษฐกิจหลังเคนส์ (Post Keynesian School)

หลังจากที่ Keynes เขียนหนังสือ The General Theory of Employment, Interest and Money 1936 ได้มีนักเศรษฐศาสตร์จำนวนมากนำมาวิจารณ์และศึกษา มองทั้งแง่ดีและแง่ร้าย ยอมรับและไม่ยอมรับ ซึ่งเป็นการนำเอาทฤษฎีของเขาแก้ปัญหาเศรษฐศาสตร์มหภาค เมื่อเกิดเศรษฐกิจตกต่ำ เงินเฟ้อและการว่างงาน เช่นในปี 1965 เกิดเงินเฟ้อมากและคงอยู่นานในสหรัฐอเมริกา การแก้กรณีนี้ตามทฤษฎีของ Keynes โดยการลดดีมานด์ส่วนรวม (aggregate demand) ลง (ลด $C + I + G$) จะทำให้เงินเฟ้ออ่อนตัวลง นั่นคือคนซื้อสินค้าน้อยลง ได้ดำเนินการในปี 1969 ไม่เป็นผลโดยเกิดสินค้าราคาแพงและคนว่างงานมาก (stagflation) ในเวลาเดียวกัน เป็นเพราะ

1) ทฤษฎีของ Keynes แก้ได้เฉพาะเงินเฟ้อเพราะดีมานด์ถึง (demand pull) หมายถึงคนแย่งซื้อสินค้าจนขาดแคลน ทำให้ราคาแพงขึ้น คนมีเงินซื้อสินค้ามาก หรืออำนาจการซื้อสูง (excess purchasing power) ก็ลดอำนาจการซื้อนั้นลงเสียก็จะแก้ได้ แต่ที่เป็นอยู่เงินเฟ้อ (สินค้าราคาแพง) เพราะต้นทุนดัน (cost push) จึงต้องแก้วิธีอื่น ด้วยการลดราคาวัตถุดิบใช้ผลิตสินค้า ผีอกคนงานที่ว่างงานไปรับงานใหม่ ลดต้นทุนในการกู้เงินด้วยนโยบายการเงิน ลดอัตราดอกเบี้ยเพื่อลดต้นทุนแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งทำให้ผลิตสินค้าได้เพิ่มพอกับคนต้องการซื้อ

2) บทบาทของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาที่ รัฐบาลได้เข้าแทรกแซงในกิจการเอกชนมากขึ้น บางธุรกิจเท่ากับรัฐบาลส่งเสริมให้สินค้าแพง เช่น จำกัดสินค้าเข้าด้วยการเก็บอากรขาเข้าแพงและกำหนดโควตา, ให้ราคาสินค้าทางเกษตรยังสูงอยู่ด้วยการรับซื้อในราคาประกันและจำกัดปริมาณผลิต, ส่งเสริมธุรกิจผูกขาด, ยอมให้กิจการสาธารณูปโภคขึ้นราคาสูง, สนับสนุนให้ต้นทุนสูง บริษัทไม่มีประสิทธิภาพโดยการผลิตอาวุธเพื่อการทหาร อันเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายทางทหาร ทำให้เงินเฟ้อเกิดเอง

3) ธุรกิจของสหรัฐมีการรวมตัวมากขึ้นเป็นขนาดใหญ่ จนไม่มีการแข่งขันเรื่องราคา เพราะเป็นการผูกขาด จึงขึ้นราคาได้ตามสบาย ไม่เป็นเรื่องแปลกที่บริษัทใหญ่ผลักภาระราคาแพงให้ประชาชน ไม่มีการควบคุมตลาดเพื่อบังคับตลาดเหล่านี้ลดราคา คนที่หาทางตอบคำถามนี้คือ Galbraith

J.K. Galbraith ชาวอเมริกัน เป็นศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้เขียนหนังสือในเรื่อง

1. สังคมผู้ดี (Affluent Society) กล่าวถึงสังคมชาวอเมริกันเริ่มจากความยากจนและความไม่เสมอภาค สังคมผู้ดีสมัยใหม่ไม่ได้สนใจเรื่องความไม่เสมอภาคนี้ แต่สิ่งนี้ได้ลดลงเพราะเกิดการทํางานเต็มอัตรา บีบค่าจ้างให้สูงขึ้น จึงทำให้ประชาชนมีความเป็นผู้ดีขึ้น แม้อยู่ระดับกลุ่มยากจน เพราะชอบเลียนแบบ แต่ไม่ต่อต้านคนที่รวย สภาพแรงงานและรัฐบาลยังได้สกัดกั้นอำนาจบริษัทขนาดใหญ่เหล่านั้น แม้ผู้จัดการจะเป็นนายทุนใหญ่มีอำนาจมหาศาลในธุรกิจนั้นก็ตาม

Galbraith เห็นชอบด้วยกับการออกกฎหมายให้เหมาะสม และมีความมั่นคง แม้กับบริษัทใหญ่ ยังมีประสิทธิภาพ ผลิตได้มากเพื่อเกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจเมื่อบุคคลมีรายได้เพิ่ม เขาจะพอใจซื้อสินค้าเพิ่มเอง เพิ่มความเป็นผู้ดีมีสุขด้วย

รัฐจัดบริการสาธารณะช่วยให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีขึ้น สุขสบายขึ้น เช่น โทรศัพท์ การเก็บขยะ การรักษาความสะอาด จนประชาชนตื่นตัว มีเครื่องดูดฝุ่นในบ้านสะอาดกว่าถนน ซึ่งรัฐควรหาทางจัดให้เพิ่มขึ้นและดีขึ้นกว่าเอกชน

เพื่อให้เป็นสังคมผู้ดีจริงๆ รัฐควรจัดให้เกิดความมั่นคงในรายได้และการผลิตด้วยการประกันการว่างงาน มีการประกันรายได้ขั้นต่ำของครอบครัวไม่ใช่เฉพาะค่าจ้างขั้นต่ำ ช่วยเด็กยากจนด้วยการจัดโรงเรียนที่มีคุณภาพในถิ่นยากจน มีบริการสาธารณสุขดี การให้อาหารที่ถูกต้องสุขอนามัยแก่เด็กยากจน เป็นต้น

JOHN KENNETH GALBRAITH
1908-

A Canadian by birth, Galbraith emigrated to the United States in the early 1930s and obtained a Ph.D. from the University of California at Berkeley. In 1949 he became professor of economics at Harvard, where he remained until he retired in 1974.

While most economists write for a narrow and specialized audience, Galbraith addresses a broad spectrum of intelligent laypeople and is no doubt the best-known economist in the country. Two of his books, *The Affluent Society* (1958) and *The New Industrial State* (1967), remained on best-seller lists for weeks after publication.

In *The Affluent Society* Galbraith argued that America in the mid-twentieth century had a superabundance of consumer goods compared with earlier generations or other nations. But conventional wisdom continued to analyze the marketplace as though consumers were living in dire poverty. Orthodox price theory, which was formulated at a time when economics concentrated on basic wants, was therefore no longer adequate to deal with the realities of modern American society.

According to Galbraith, the two basic propositions underlying the traditional theory of demand—the law of diminishing marginal utility and the assertion that wants are generated from the individual—are not valid in today's world. How can production be defended as want-satisfying if that production itself creates wants?

The end result of Galbraith's reasoning is the doctrine of "social imbalance," in which the supply of private goods outstrips the supply of necessary public goods. Private goods that are not urgently needed are produced in abundance, while public goods are not produced in adequate supply.

The contrast was and remains evident not alone to those who read. The family which takes its mauve and cerise, air-conditioned, power-steered, and power-braked automobile out for a tour passes through cities that are badly paved, made hideous by litter, blighted buildings, billboards, and posts for wires that should long since have been put underground. They pass on into a countryside that has been rendered largely invisible by commercial art. They picnic on exquisitely packaged goods from a portable ice box by a polluted stream

In *The New Industrial State*, Galbraith examined the socioeconomic scene of the 1950s and 1960s, in which, he felt, education, social arrangements, and government institutions were all influenced by the changes brought about by the modern Industrial Revolution. In this society, the major goals of the firm are survival and stability and much emphasis is put on planning and market analysis. While aggregate economic planning is of course beyond the scope of any individual firm, the upper levels of industry, in their quest for stability, come to appreciate the stimulation that resulted from government economic policies.

Many economists disagree with Galbraith, and perhaps the most admired part of his work from their viewpoint is his analysis of the modern U.S. economy in *American Capitalism* (1956), which was later embodied in *Economics and the Public Purpose* (1973). Galbraith argued that as big business and big unions have evolved over the years, they have each come to exercise great power, which is often offset by the power of the other. Galbraith called this concept "countervailing power" and maintained that government needed to be large to itself counter-~~vail~~ against and control these forces.

FOR FURTHER READING

Galbraith, John Kenneth. *The Affluent Society*. 2nd ed. Boston: Houghton-Mifflin, 1969.

———. *The New Industrial State*. 2nd rev. ed. Boston: Houghton-Mifflin, 1971.

2. รัฐอุตสาหกรรมใหม่ (The New Industrial State) เขาเขียนขึ้นกล่าวถึงอุตสาหกรรมใหม่ใช้ทุนมาก มีการวางแผนการผลิต หากเป็นการประกอบกิจการขนาดใหญ่ การกำหนดราคาและปริมาณผลิตทำโดยฝ่ายจัดการ โดยวิธี

(1) หน่วยวางแผนเป็นผู้กำหนดราคาเท่าไร ผลิตเท่าไร มีตลาดที่ไหน

(2) ผู้ซื้อผู้ขายตกลงกันเองในเรื่องราคา ปริมาณการผลิตเมื่อเป็นบริษัทขนาดใหญ่ แล้วทำเป็นสัญญาการซื้อขายต่อกัน

กลุ่มผู้บริหารบริษัท อันได้แก่ ผู้จัดการ, วิศวกร, นักวิทยาศาสตร์ ผู้วางแผนการผลิต, นักวิจัยตลาด, ผู้บริหารการขาย ฯลฯ รับผิดชอบปัญหาดังกล่าวข้างบน ร่วมกันหาข่าวสารนำมาพิจารณาตัดสินใจร่วมกัน ผู้เป็นเจ้าของบริษัทได้แก่ ผู้ถือหุ้น มีสิทธิได้รับเงินปันผล แต่ไม่มีอำนาจบริหารการดำเนินงานบริษัทใหญ่ย่อมไม่มุ่งกำไรสูงสุดอย่างเดียว แต่จะมุ่งเพื่อความเติบโตของบริษัท, ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม, มีรายได้พอจ่ายเป็นเงินปันผลและเงินออมเพื่อลงทุนเพิ่ม, เสี่ยงน้อย กลุ่มผู้บริหารต้องให้ฝ่ายวิจัยตลาด ทำการศึกษารสนิยมผู้บริโภค เพื่อขายสินค้าออก ขอให้รัฐบาลช่วย โดยมีนโยบายรักษาเสถียรภาพ และมีงบประมาณรายจ่ายมาก เมื่อภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ มักนำนโยบายของ Keynes มาใช้ในการรักษาระดับการบริโภค รัฐต้องสนับสนุนอุดมศึกษา เพื่อมีนักวิชาชีพวิชาการพอ, การวิจัย, ความมีเสถียรภาพของราคาและค่าจ้าง, ถนนและการคมนาคม, การสงเคราะห์ผู้ป่วย คนชรา ทูพพลภาพ, เด็กกำพร้า, สร้างที่พักผ่อนหย่อนใจ, กำจัดสิ่งโสโครก อันเป็นงานสาธารณะ ตามนโยบายของ Keynes ถือว่า Galbraith เห็นสอดคล้องกัน

3. เศรษฐศาสตร์และจุดหมายของรัฐ (Economics and Public Purpose) เป็นหนังสือที่เขาเขียนขึ้นหลัง 2 เล่มที่กล่าวมาเกี่ยวกับบริษัทใหญ่ แต่ในเล่มนี้เกี่ยวกับบริษัทขนาดใหญ่และขนาดเล็ก บริษัทใหญ่มีการวางแผนการกู้เงินมาลงทุน การควบคุมราคา, กำไร, ระดับการผูกขาด เพื่อให้มีลูกค้ามากและรัฐบาลช่วย นำเทคนิคใหม่มาใช้ มีสหภาพแรงงาน ส่วนบริษัทเล็กมีการดำเนินการดังกล่าวน้อย

สหภาพแรงงานมักมีข้อขัดแย้งกับฝ่ายจัดการ แต่ลดลงมากเพราะได้ขึ้นค่าจ้างและจัดความต้องการอื่น ๆ ให้ด้วยการขึ้นราคาสินค้าก็ตาม จึงไม่ถือเป็นศัตรูกัน ได้มีการร่วมมือกันเพื่อให้ประโยชน์จากการขยายกิจการบริษัท เพื่อให้รัฐบาลช่วยเหลืออุดหนุนในการใช้จ่ายงบประมาณเพิ่ม และช่วยบริษัทที่ฐานะง่อนแง่น

ส่วนบริษัทเล็กไม่ประสบปัญหา มาก มีการจำกัดตัวเองและปรับให้เหมาะกับกาล
อยู่ เมื่อราคาตกต่ำลง จะขายได้ดี และเจ้าของมีทุนน้อยอยู่แล้ว เพียงรายได้ตกเท่ากับมี
เงินออมลดลงเท่านั้น ไม่กระทบกระเทือนมากนัก

บริษัทใหญ่มีการวางแผน เพิ่มราคาและค่าจ้าง จึงเกิดเงินเฟ้อ ซึ่งมีทางแก้ 3 ทาง
ตามความเห็นของ Galbraith

(1) ลดค่าใช้จ่ายของรัฐลง แต่ก็ทำไม่ได้มาก เพราะมีค่าใช้จ่ายทางทหาร, ทางการศึกษา,
สวัสดิการ, อาคารสงเคราะห์ ฯลฯ

(2) ลดความต้องการลง โดยขึ้นอัตราดอกเบี้ย เพื่อบริษัทจะไม่พยายามกู้เงิน
คงรักษาสถานะเดิม

(3) จำกัดความต้องการซื้อด้วยเก็บภาษีแพง สำหรับบริษัทใหญ่จะขึ้นราคาสินค้า
นั้น แต่บริษัทเล็กทำได้ลำบาก

เมื่อบริษัทใหญ่กับบริษัทเล็กมีข้อแตกต่างกันมากดังกล่าว เขาได้เสนอแนะว่า
รัฐบาลควรยกเลิกกฎหมายห้ามการผูกขาด (anti-trust laws) เพราะไม่ได้ผล ให้ใช้วิธีการวาง
แผนที่มีประสิทธิภาพและอาศัยกฎหมายอื่นที่มีอยู่แก้ปัญหา เขาคัดค้านการวางข้อบังคับแก่
สาธารณูปโภค เพราะว่าการวางข้อบังคับเป็นเครื่องมือของบริษัทเอกชนในการแสวงหาผล-
ประโยชน์ และสาธารณูปโภคนั้นอาศัยช่องโหว่ของข้อบังคับเพื่อประโยชน์ตนได้

เขาเสนอแนะการปฏิรูประบบเศรษฐกิจ 7 ประการดังนี้

1) อำนาจควรเท่ากันระหว่างบริษัทใหญ่กับบริษัทเล็กโดยวิธีเพิ่มอำนาจแก่บริษัท
เล็กและลดอำนาจบริษัทใหญ่ Galbraith เห็นด้วยกับการกำหนดราคาสินค้าเกษตร, วางข้อ
บังคับเพื่อให้ราคาและผลผลิตเหมือนกัน อันเป็นวิธีทำให้เท่ากัน สำหรับการทำให้เท่ากันและยก
อำนาจบริษัทเล็กทำได้เช่น การอุดหนุนค่าจุนบริษัทเล็ก, การเจรจาพร้อมต่อรอง, กฎหมายค่า
จ้างขั้นต่ำ, การประกันรายได้ขั้นต่ำ การคุ้มครองการค้า ธุรกิจขนาดเล็กควรร่วมมือกันเพื่อ
รักษาราคาและผลผลิตให้มีเสถียรภาพ สหภาพแรงงานควรเข้มแข็ง บริษัทข้ามชาติควรเน้น
ในประเทศที่ต้นทุนต่ำ บริษัทเล็กควรได้รับความคุ้มครองเรื่องราคา และปริมาณ
ผลผลิต ในการค้าระหว่างประเทศและในเรื่องภาษีอากรขาเข้าขาออก

2) มีการโอนกิจการเป็นของรัฐ (nationalization) ธุรกิจที่เป็นสาธารณูปโภค ธุรกิจ
ขนาดใหญ่ที่ผลิตอาวุธและเครื่องบิน อันเป็นรูปแบบของสังคมนิยม เพื่อลดอำนาจบริษัทใหญ่

3) รายได้ของบริษัทใหญ่และบริษัทเล็กให้มีการแบ่งสารใกล้เคียงกัน ราคาสินค้าบริษัทเล็กควรสูงกว่าราคาในบริษัทใหญ่ เก็บภาษีเงินได้อัตราก้าวหน้า, มีการประกันรายได้ อันเป็นวิธีทำให้เท่าเทียมกัน

4) จะต้องวางแผนป้องกันมลภาวะ โดยค่าใช้จ่ายของรัฐหรือของเอกชน

5) รายจ่ายของรัฐบาลจะต้องควบคุมให้จ่ายถูกต้องกับความประสงค์ของประชาชน

6) เงินเพื่อหรือเงินแปงจะต้องจัด โดยใช้นโยบายการเงินและนโยบายการคลัง เช่น เก็บภาษีเงินได้อัตราก้าวหน้า และปรับให้พอเหมาะ ค่าใช้จ่ายของรัฐจะต้องเพิ่ม เพราะประชาชนยังต้องการสิ่งจำเป็นอีกมาก เช่น สาธารณูปโภค อัตราดอกเบี้ยควรต่ำมากกว่าสูง เพื่อให้คนกู้มากกว่าผู้ให้กู้ เงินเพื่อตัดลงได้ด้วยการควบคุมราคาและค่าจ้าง แล้วปรับให้เหมาะสมพอใจแก่คนจำนวนมากด้วยการวางแผน ค่าจ้างจะขึ้นต้องเป็นไปตามสัดส่วนกับผลผลิตเพิ่ม

7) มีการประสานงานระหว่างอุตสาหกรรมให้เกิดประสิทธิภาพ เช่น การขนส่งสินค้าและคน ควรทำโดยรถไฟแทนที่จะขนส่งทางถนนเพราะประหยัดกว่า ลดการใช้ไฟฟ้าด้วยการไม่ใช้เครื่องปรับอากาศและเครื่องใช้อัตโนมัติ เพื่อการประหยัด รัฐควรสนับสนุนการพัฒนาพลังงานหรืออุดหนุนการนำพลังงานขึ้นมาใช้

เขาวิจารณ์แนวคิดของ Keynes ว่า Keynes ไม่ทราบผลของการพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นเหตุให้เกิดความไม่สมดุล ด้านการแบ่งสรรรายได้ เกิดมลภาวะ การเอาเปรียบผู้บริโภค และเงินเฟ้อ หากใช้ทฤษฎีของ Keynes ในการแก้ปัญหา

Paul Samuelson (1915 -) เป็นผู้ได้รับรางวัลโนเบล สาขาเศรษฐศาสตร์ ปี 1972 เขียนหนังสือ Economics ที่ขายดีที่สุด เป็นบุตรชาวโปแลนด์อพยพมาอยู่สหรัฐอเมริกา เป็นศาสตราจารย์สอนที่สถาบัน MIT ตอนเรียนหนังสือได้ศึกษาแนวคิดของ Keynes จากหนังสือของ Keynes และผู้สอน Samuelson ใช้คณิตศาสตร์ในการอธิบายเศรษฐศาสตร์ สารสำคัญในหนังสือของเขาดังนี้

สภาวะคงที่(static) ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ของเขาอยู่บนมูลฐานของสมดุล เช่นสมดุลของดีมานด์และซัพพลาย ในสภาวะที่คงที่ เพราะสิ่งอื่นให้คงเดิมแต่ดีมานด์ ซัพพลาย และราคา สมดุลนี้เป็นตำแหน่งที่จะคงอยู่นานตราบเท่าที่พลังข้างนอกไม่มารบกวน

PAUL SAMUELSON (1915 -)

เขาได้รับปริญญาเอกทางเศรษฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัย Harvard เป็นศาสตราจารย์สอนที่ Massachusetts Institute of Technology ได้รับ Nobel Prize ทางเศรษฐศาสตร์ เป็นผู้นำเอาคณิตศาสตร์มาใช้สอนทฤษฎีเศรษฐศาสตร์เพื่อให้สั้นและกระชับรัด และเป็นผู้นำเอาทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ของ Keynes มาสอนนักศึกษา

การเปลี่ยนที่ของเส้นตีมานด์และซัพพลาย ไม่ใช่เพราะราคา แต่เกิดจากรายได้และรสนิยมเปลี่ยน แล้วทำให้ราคาและปริมาณสินค้าเปลี่ยนสมดุลไประดับใหม่

สมภาวะให้สิ่งอื่นคงที่นี้ ใช้เปรียบเทียบสมดุลระหว่างที่หนึ่งกับอีกที่หนึ่งที่ปรับเปลี่ยนไป เพื่อศึกษาทิศทางการปรับและพลังที่ทำให้ปรับเปลี่ยน

ประโยชน์เพิ่มเข้ามา (marginal utility) เขาอธิบายถึงว่าเป็นสิ่งใช้วัดประโยชน์ (utility) ที่คนจะเลือกซื้อสินค้าใดหรืออีกนัยหนึ่ง เราชอบสินค้าใดมากกว่าสินค้าใดในความเป็นจริง (revealed preference)

Samuelson เห็นว่า การใช้นโยบายการคลัง (ภาษีอากรและงบประมาณรายรับรายจ่ายของรัฐ) ในการควบคุมเศรษฐกิจ ได้เหมือนกัน เขาสนับสนุนรัฐบาลที่มีบทบาทในการส่งเสริมความเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยการรักษาราคาให้เกิดเสถียรภาพเมื่อเกิดเงินเฟ้อปี 1960-69 เขาสนับสนุนให้เพิ่มภาษีเพื่อแก้

ลัทธิเศรษฐกิจสวัสดิการ(welfare economics)

นักเศรษฐศาสตร์สวัสดิการเห็นว่า ลัทธิทุนนิยม ที่ปล่อยให้เอกชนดำเนินธุรกิจเสรี โดยรัฐแทรกแซงแต่น้อย (laissez faire) ทำให้สวัสดิการของคนงานและเกษตรกรเลวลง เกิดการกระจายรายได้และทรัพย์สินไปอย่างไม่เสมอภาค รายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนยังห่างไกลกันมาก รัฐบาลควรเข้าแทรกแซงจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชนของตนอย่างไร และจัดให้เท่าไร เป็นที่ถกเถียงกันอยู่ การเก็บภาษี เพื่อดึงเงินจากคนรวยไปช่วยคนจน การยกฐานะความเป็นอยู่ของคนงานเกษตรกรและคนจนให้กินดีอยู่ดี โดยไม่ลดความเป็นอยู่ของคนรวย การให้เงินอุดหนุนสงเคราะห์แก่คนจนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น อาคารสงเคราะห์ การประกันการว่างงาน ฯลฯ โดยไม่กระทบถึงคนรวย แต่ทุกวิธีการในการช่วยคนหนึ่ง มักกระทบอีกคนหนึ่ง มีผู้อธิบายลัทธิที่สำคัญคือ J.A. Hobson และ Pigou จะได้ศึกษาแนวคิดต่อไป

J.A.Hobson (1858-1943) เป็นนักเขียนทางเศรษฐศาสตร์ ชาวอังกฤษ ได้ทำความเข้าใจ 3 ประการคือ

John Atkinson Hobson (1858—1940) เขาได้เขียนหนังสือเพ่งความสนใจไปที่ความแตกต่างระหว่างค่าที่เป็นตัวเงินและค่าทางสังคมของผลิตภัณฑ์ เขาสนใจและศึกษาปัญหาที่ว่าสินค้ามีราคาเพราะทำให้เกิดสวัสดิการแก่มนุษย์ (welfare value) เช่นสินค้าเพื่อบริโภคทั้งหลาย นอกจากมีมูลค่าเป็นตัวเงินแล้ว ยังมีมูลค่าทางสังคมอยู่ด้วย (social value)

1. ธุรกิจที่ปล่อยให้ดำเนินกิจการเอง โดยรัฐไม่แทรกแซงเป็นทางให้เกิดการออมมากเกินไป (oversaving) ในอีกด้านหนึ่งจะเกิดการบริโภคต่ำเกินไป (underconsumption) นำไปสู่การลงทุนมากเกินไป (Overinvestment) เป็นผลให้เกิดวัฏจักรธุรกิจ สภาพดังกล่าวเกิดเศรษฐกิจเฟื่องฟู (prosperity) การลงทุนสูง สินค้าราคาแพง ธนาคารให้กู้ง่าย สินค้าผลิตได้มากกว่าผู้ซื้อไปบริโภค เมื่อการณ์เปลี่ยนไปตรงข้ามราคาสินค้าเริ่มตกลง กำไรลด การใช้คืนเงินกู้ผิด ตลาดหุ้นซบเซา สถาบันการเงินบางแห่งล้มละลาย คนรู้สึกในทางไม่ดี ธนาคารตัดการกู้เงินลง ธุรกิจบางแห่งล้มละลาย ต้นตอใจกล้วทางธุรกิจ เรียกได้ว่าเป็นภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ (depression)

เขาได้กล่าวถึงการออมสูง เพราะประชาชนมีรายได้สูงชอบสะสมทรัพย์สิน ทั้งนี้ย่อมเป็นประโยชน์แก่สังคม เช่น ถ้าคนงานมีค่าจ้างสูง คนงานจะทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและผลิตได้มาก ตลาดจะขยายออกเพื่อรับสินค้า ทำให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ มีการทำงานเต็มอัตรา

Hobson จึงเห็นว่าสิ่งใดก็ตามหากขาดสมดุล คือมีมากเกินไปหรือน้อยเกินไป ไม่เกิดผลดี ควรหาทางแบ่งสรรรายได้ให้ใกล้เคียงกัน เพื่อลดสัดส่วนของการออมลงและเพิ่มการบริโภคขึ้น ให้พอเหมาะเศรษฐกิจจะกลับคืนสภาพปกติ

2. หนังสือ Imperialism ของ Hobson ได้เขียนถึงจักรวรรดินิยม หรือลัทธิจักรวรรดินิยมเกิดขึ้นเพราะการออมมากเกินไป จนเกิดการบริโภคต่ำเกินไป มีการลงทุนมากเกินไปจนสินค้าล้น จึงคิดหาทางระบายไปยังเมืองขึ้น ฉะนั้นควรแสวงหาเมืองขึ้น โดยรัฐเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย เรื่องนี้ได้รับการสนับสนุนจากนักการเงินและนักลงทุน เพื่อเป็นทางแสวงหากำไรจากการเปิดตลาดใหม่ในเมืองขึ้น

การบริโภคและการออมจะมีสัดส่วนดีขึ้น หากมีการแบ่งสรรรายได้ใกล้เคียงกัน การออมจะเป็นสัดส่วนกับรายได้ ผู้มีรายได้มากกว่ารายจะออมมาก ผู้มีรายได้น้อยหรือยากจนจะออมน้อยหรือไม่ออมเลย

ต้นทุนที่ใช้ในการผลิตสินค้า จะต้องจ่ายให้แก่ปัจจัยการผลิต เป็นค่าแรงงานตามที่คนงานมีความสามารถผลิต ราคาคิดตามประโยชน์ของการใช้สินค้านั้น เช่น โศฟาที่มีประโยชน์แก่นาย ก. ได้ใช้นั่งและนอน เขาดีให้ 1,000 บาท ต้นทุนควรถูกกว่าราคา เพื่อเหลือตกเป็น

ถ้าใครแก่ผู้ประกอบการแต่พอควร จะเกิดสวัสดิการ ต้นทุนที่เป็นค่าจ้างควรพอแก่ความเป็นอยู่ของคนงาน จึงจะเกิดสวัสดิการ งานเหมือนกันมีค่าจ้างเท่ากัน

A.C.Pigou (1877-1959) ชาวอังกฤษ เป็นศาสตราจารย์สอนเศรษฐศาสตร์การเมือง สืบต่อจาก Marshall ที่มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ เขาแสดงความมีมนุษยธรรมแก่คนจน อยากให้วิชาเศรษฐศาสตร์เป็นวิชานำไปสู่การปรับปรุงสังคมให้ดีขึ้น เขาคิดหาทฤษฎีที่จะช่วยให้เกิดการเมืองใช้มาตรการส่งเสริมสวัสดิการทางเศรษฐกิจ (economic welfare) โดยมีแนวปรัชญาว่า ภายใต้เงื่อนไขบางอย่าง การมีรายได้เท่าเทียมกันมากขึ้นจะเพิ่มสวัสดิการทางเศรษฐกิจ โดยหาทางที่จะอธิบายว่า ต้นทุนส่วนบุคคล (private cost) ต้นทุนทางสังคม (social cost) ผลประโยชน์ส่วนบุคคล (private benefit) ผลประโยชน์ทางสังคม (social benefit) จะปรับอย่างไรจึงจะเกิดสวัสดิการทางเศรษฐกิจ ดังนี้

1. ผลประโยชน์ส่วนบุคคล (private benefit) ให้เข้ากันได้กับผลประโยชน์ทางสังคม (social benefit) บุคคลในการแสวงหาประโยชน์แก่ตน ด้วยการประกอบธุรกิจผลิตสินค้า จะต้องไม่ขัดต่อหรือเข้ากันได้กับประโยชน์ส่วนรวม เช่นการสร้างโรงงานในย่านชุมชน ทำให้เสียงดัง มีควันและถ่ายน้ำเสีย เตือดร้อนแก่ชุมชนในย่านนั้น ผลประโยชน์จะขัดกัน การสร้างโรงงานดังกล่าวเป็นการประหยัด ทั้งค่าขนส่ง ค่าสาธารณูปโภค คือประปา ไฟฟ้า (private cost) ต้นทุนอีกหลายอย่างประหยัดลงได้ ขายได้มีกำไรเป็นประโยชน์แก่ตนเอง แต่สังคมหรือประชาชน เตือดร้อน

กรณีดังกล่าว จึงต้องปรับต้นทุนส่วนบุคคล เพื่อให้ต้นทุนทางสังคมลดลง โดยย้ายโรงงานออกไปนอกเมือง ทำปล่องควันสูง น้ำโสโครกควรมีโรงทำให้สะอาดก่อนปล่อยลงแม่น้ำ เป็นต้น

2. หากผลประโยชน์ส่วนบุคคลขัดกันกับผลประโยชน์ทางสังคม รัฐจะต้องเข้าแก้ไข เพราะรัฐบาลเป็นผู้คอยดูแลทุกข์สุขของประชาชน กรณีเกิดขึ้นดังกล่าวในตัวอย่างตามข้อ 1 รัฐจะต้องมีกฎหมายแบ่งย่านอุตสาหกรรมและมีข้อกำหนดเกี่ยวกับโรงงานเรื่องควัน เสียง น้ำโสโครก ตลอดจนมีกฎหมายอื่น ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค เช่นกฎหมายเกี่ยวกับเครื่องชั่ง ตวงวัด การปลอมปนอาหาร การสงวนทรัพย์สินกรรมชาติ การให้เงินอุดหนุนแก่ธุรกิจที่มีผลประโยชน์แก่สังคม การเก็บภาษีเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมระหว่างคนมีกับคนจน เป็นต้น

3. Pigou ต้องการให้มีการออมเพิ่ม การลงทุนมาก เพื่อเป็นทางเกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และเกิดงานทำเต็มอัตรา สวัสดิการทางเศรษฐกิจก็จะเกิดตามมา

ลัทธิเงินตรานิยม (Monetarism School)

ลัทธิเงินตรานิยมเป็นลัทธิเศรษฐกิจที่เน้นเรื่องเงินตรามีบทบาทสำคัญมากทางเศรษฐกิจ ถือเป็นสายเลือดที่หล่อเลี้ยงเศรษฐกิจให้มีพลัง เปรียบเสมือนน้ำมันหล่อลื่นระบบเศรษฐกิจให้เคลื่อนไหวสะดวกหยุดชะงัก ณ ที่ใดการทำงานตึกคักมีชีวิตชีวา จึงต้องทำการศึกษาปริมาณเงินนำออกใช้มากหรือน้อย อัตราดอกเบี้ย ราคาจะเป็นเท่าไร ย่อมขึ้นอยู่กับปริมาณเงินส่วนหนึ่ง สถาบันการเงิน เช่น ธนาคาร ในการให้เครดิตและออกเอกสารทางการเงินต่าง ๆ รัฐจะต้องมีนโยบายการเงินอย่างไร เพื่อปรับดุลทางเศรษฐกิจ

มีผู้อธิบายลัทธินี้ขอนำมากล่าวดังนี้

J.G. Knut Wicksell ชาวสวีเดน สตอกโฮล์ม ได้กล่าวถึงเรื่องเงินตรา 3 เรื่อง

1. บทบาทของอัตราดอกเบี้ย Wicksell เห็นว่าอัตราดอกเบี้ยขึ้นอยู่กับปริมาณเงินที่นำออกให้กู้และปริมาณผู้ยักกู้หรืออีกนัยหนึ่ง ขึ้นอยู่กับดีมานด์และซัพพลายของเงินทุนเงินที่นำออกให้กู้เกิดจากการออมส่วนผู้กู้เพิ่งนำไปลงทุนหวังกำไร ธนาคารมีบทบาทสำคัญ เพราะเป็นแหล่งสะสมเงินออมและแหล่งให้กู้ อัตราดอกเบี้ยต่ำคนออมน้อย แต่ธุรกิจจะต้องการกู้ เพราะมีช่องทางลงทุนเพื่อหวังกำไร

2. ธนาคารกลางและรัฐบาลควรมีบทบาทในการรักษาเสถียรภาพทางการเงิน Wicksell เป็นผู้อธิบายเรื่องการรักษาเสถียรภาพของราคาขายส่ง ด้วยการควบคุมอัตราดอกเบี้ยและส่วนลด หากราคามีเสถียรภาพอัตราดอกเบี้ยก็มีเสถียรภาพ ธนาคารกลางและรัฐบาลจึงร่วมมือกันที่จะปรับอัตราดอกเบี้ยและราคาให้พอเหมาะ หากมีเหตุการณ์ทำให้สิ่งนี้เปลี่ยนแปลง เพื่อให้กลับคืนมีเสถียรภาพทางการเงินอีก

3. การออมและการลงทุน (saving investment) เงินออมมักจะนำไปลงทุน จึงควรมีการออมโดยบังคับเพื่อมีเงินเหลือคนนำไปฝากธนาคารมาก Wicksell เห็นว่า อุตสาหกรรมตั้งใหม่จะกู้เงินจากธนาคารมาดำเนินการและขยายกิจการ ปริมาณเงินที่เปลี่ยนแปลงขึ้นลงขาดสมดุลทำให้เศรษฐกิจตกต่ำ เมื่อใดเกิดสมดุลจะมีการทำงานเต็มอัตรา

MILTON FRIEDMAN

1912

Friedman, along with John Kenneth Galbraith and Paul Samuelson, is one of the best-known contemporary United States economists. He was awarded the Nobel Prize for Economics in 1976. Friedman has spent most of his career at the University of Chicago, where he is Paul Snowden Russell Distinguished Service Professor Emeritus.

Friedman is perhaps best known to the public for his "monetarist" views, which put emphasis on the importance of the money supply in the economy, and for his view that the role of government should be severely limited. He thinks that, in recent years, monetary policy has been given less attention than it deserves. Fiscal (Keynesian) policy is, in his view, less effective than monetary policy, which influences the amount of money in circulation.

Friedman maintains that the general prosperity since World War II has not been due to "fine tuning" by the Council of Economic Advisers and others, or to various countercyclical devices, but to the fact that the great economic errors of the interwar period were largely avoided, especially severe reductions in the stock of money. Friedman holds that neither monetary nor fiscal policy will eliminate minor business fluctuations. Consequently, an automatic policy designed to increase the money supply by some given figure each year would be far superior to actions of the Fed, or to policies devised by the Council. This automatic policy would work much more effectively if accompanied by meaningful efforts to reduce price rigidity stemming from monopolistic elements in the economy. Furthermore, he believes, a modest but steady increase in the money supply is the best way to try to maintain effective demand at the level of full employment.

Friedman's other claim to fame is his frequent questioning of most governmental policies designed to stimulate or regulate economic activity. Friedman would largely confine the government to the role of rule maker and umpire. Under capitalism, government must provide a stable framework within which economic arrangements can be carried on.

Friedman sees these "rules" as having to do largely with property rights, contracts, and the provision of the money supply. The role of umpire is played by the police, the courts, and the monetary authorities.

Friedman accepts three cases in which government power can be reasonably used: (1) in cases of "technical monopoly," such as telephone or power companies, where it is clearly impracticable or inefficient to rely on a number of competing smaller firms to control prices; (2) to control "neighborhood effects," that is, external diseconomies which arise from the action of one party which damages others, such as smoke, pollution, and so forth, since the traditional framework of capitalism has no mechanism to solve this problem; (3) and in cases of mental incompetence or immaturity. In the last instance, Friedman recognizes that voluntary action would be preferable, but cannot be relied upon.

FOR FURTHER READING

Among Friedman's major works are *Price Theory. A Provisional Text* (1962), *A Monetary History of the United States* (co-authored with Anna J. Schwartz, 1963), *The Optimum Quantity of Money and Other Essays* (1969), *A Theory of the Consumption Function* (1957), and *Essays in Positive Economics* (1953)

Milton Friedman (1912-) เป็นนักการเงินนิยมที่มีชื่อเสียงในขณะนี้ เป็นศาสตราจารย์สอนวิชาเศรษฐศาสตร์การเงินที่มหาวิทยาลัยชิคาโก จะเรียกสำนักชิคาโก (Chicago school) แทนลัทธิเงินตรานิยมก็ได้ (เริ่มคิด 1960) เป็นผู้ที่มิแนวโน้มไปทางเสรีนิยม (laissez faire) เหตุที่เขาศึกษาลึกซึ้งเรื่องเงินตราเพราะเงินเฟ้อมากในสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่น ๆ เพื่อหาทางแก้

เขาเชื่อว่า เงินเฟ้อเป็นปรากฏการณ์ทางเงินตรา เกิดเพราะปริมาณเงินเพิ่มเร็วเกินไป ตามทฤษฎีของเขาปริมาณเงินตรามีผลกระทบต่อราคา ($M \rightarrow P$) แก้ได้ด้วยจำกัดการเพิ่มของปริมาณเงินตราเสีย ซึ่งปริมาณเงินตราหรือปริมาณเงินในมือประชาชนประกอบด้วย ธนบัตร, เงินเหรียญ, รวมทั้งเงินฝากเมื่อเรียก, ฝากใช้เช็คส่งจ่าย, ฝากออมทรัพย์ และฝากประจำในธนาคาร ปริมาณเงินตราจะยอมให้เพิ่มปีละ 3-5% เท่านั้นในสหรัฐอเมริกา เพื่อรักษาเสถียรภาพเงินตราไม่ให้เกิดเงินเฟ้อ หรือเงินแพง

เขาสันนิษฐานเงินที่ประชาชนนำมาฝากธนาคาร จะต้องสำรองไว้ 100% แม้ธนาคารจะกลายเป็นกูดังเก็บเงินก็ตาม ให้รวมทั้งเงินฝากประเภทประจำ เมื่อเรียกและใช้เช็ค ฉะนั้นเงินออกให้กู้ได้เฉพาะเงินของธนาคารเองหรือเงินที่ได้มาจากการซื้อขายหุ้นและพันธบัตร ดังนั้นธนาคารจะหมดอำนาจในการทำลายและก่อให้เกิดเงินฝาก

Friedman อธิบายถึง ธุรกิจจะซบเซาหากลดปริมาณเงินตราที่หมุนเวียนในท้องตลาด, ลดการบริโภค การลงทุนและรายได้ลดลง นโยบายการเงินเป็นเครื่องมือที่มีพลังทำให้เกิดเสถียรภาพสอดคล้องกันกับระบบเศรษฐกิจเสรี (laissez faire) เช่นใช้อัตราดอกเบี้ยปรับปริมาณเงิน

สรุปได้ว่า Friedman เป็นผู้เห็นความสำคัญของเงินตราและประสิทธิภาพของนโยบายการเงิน ใช้ควบคุมการขึ้นลงของภาวะเศรษฐกิจ สิ่งสำคัญที่ใช้ปรับรายได้ประชาชาติได้แก่ปริมาณเงินในมือประชาชน (supply of money)

R.G. Hawtrey เป็นเจ้าหน้าที่การเงินของอังกฤษเขียนหนังสือเกี่ยวกับเศรษฐกิจการเงินหลายเล่ม มีแนวคิดดังนี้

กำไรของผู้ผลิต (ไม่ใช่ของพ่อค้า) ขึ้นอยู่กับผลผลิต ผลิตได้มากมีกำไรมาก ผลิตได้น้อยมีกำไรน้อย ผู้ผลิตไม่อาจลดต้นทุนลงวันแต่จะลดผลผลิตลง ถ้าผู้ผลิตกู้เงินระยะสั้นมาใช้ในการผลิต อัตราดอกเบี้ยกระทบเขาน้อย เพราะผลิตแล้วรีบขายมากกว่าที่จะตุน ส่วนพ่อค้าขายส่ง จะกู้เงินซื้อสินค้าตุนไว้นานกว่า จึงมีผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยมากกว่า พอถึงเวลา

ขายสินค้าอาจลงราคามาก จะไม่คุ้มกับค่าดอกเบี้ย ยิ่งถ้าอัตราดอกเบี้ยแพงจะไม่คุ้มการเก็บสินค้าไว้นาน ดอกเบี้ยต่ำจึงจะเก็บสินค้าไว้นานได้ จึงต้องปรับการดุนสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการและราคาที่เคลื่อนไหวไป กะว่าราคาจะสูงขึ้นดุนไว้มากหน่อย แต่ต้องคำนึงถึงอัตราดอกเบี้ยด้วย เพราะมีการขึ้น ๆ ลง ๆ เช่นกัน

ธนาคารสามารถวางข้อบังคับเกี่ยวกับการให้เครดิตเพื่อรักษาเสถียรภาพ ด้วยการปิดหอดเครดิตให้ถูกจังหวะ

เมื่อใดเกิดไว้เสถียรภาพทางด้านเครดิต โดยกี่ยาก การค้าขายฝืดก็ตาม Hawtrey ได้เสนอแนะวิธีแก้ต่าง ๆ เช่น การซื้อขายพันธบัตรและหลักทรัพย์รัฐบาล (open market operation), การเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนลด (change in the rediscount rate), การฝากเงินสดสำรองของธนาคารพาณิชย์กับธนาคารชาติ (reserve requirement), การเพิ่มลดอัตราดอกเบี้ย และการจำกัดเงินสำรองของธนาคารพาณิชย์ จะเป็นวิธีสกัดกั้นเงินให้ได้

เมื่อความต้องการสินค้ามีต่ำ หรือคนไม่ค่อยซื้อสินค้า พ่อค้าขายส่งจะลดการดุนสินค้าลง ยิ่งการขายตกมาก แม้อดอกเบี้ยต่ำ พ่อค้าก็จะไม่กล้าซื้อดุนสินค้า

